

MUHASEBE VE FİNANS İNCELEMELERİ DERGİSİ

Dergi Anasayfası: www.dergipark.gov.tr/mufider

TÜRK MEDENİ KANUNU'NA GÖRE KURULAN VAKIFLARIN MALİ TABLOLARININ ANALİZİ

ANALYSIS OF FINANCIAL STATEMENTS OF FOUNDATIONS ESTABLISHED IN ACCORDANCE WITH THE TURKISH CIVIL CODE

Oğuzhan ARSLAN ^{a**}

^{a**} Sorumlu Yazar, Mühfettiş, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı, arslannoguzhan@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-0604-6080

MAKALE BİLGİLERİ

Makale Tarihiçesi:

Gönderilme Tarihi: 11.03.2019

Düzenleme 05.06.2019

Kabul Tarihi 15.06.2019

Anahtar Kelimeler: Vakıf, Mali

Tablolar, Vakıf Muhasebesi

Jel Kodları: M40, M41

ÖZET

Türk Medeni Kanunu'na göre kurulan vakıflar işletme esasına ya da bilanço esasına göre defter tutmak zorundadırlar. Vakıflar, kar amaçlı bir oluşum olmadıklarından kullanmaları gereken hesap planı, kar amacı taşıyan bir oluşumun kullanmak zorunda olduğu hesap planından bazı farklılıklar taşımaktadır. Bilanço esasına ve işletme esasına göre defter tutan vakıflar, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün web sitesinde yer alan hesap planına uygun olarak mali tablolarını hazırlarlar. Bu çalışmanın amacı; Türk Medeni Kanunu'na göre kurulan vakıfların mali tablo analizlerinin yapılarak yorumlanmasıdır. Çalışma sonucunda; çalışma kapsamında incelenen üç vakfın sağlam gelir kaynaklarına sahip oldukları ve borçlarını çevirmede herhangi bir olumsuz duruma rastlama olasılıklarının da düşük olduğu ortaya çıkmıştır.

ARAŞTIRMA MAKALESİ

BENZERLİK/ PLAGIARISM

Ithenticate : % 16

ARTICLE INFO

Article history:

Received 11.03.2019

Revised 05.06.2019

Accepted 15.06.2019

Keywords: Foundation, Financial

Statements, Foundation

Accounting

Jel Codes: M40, M41

ABSTRACT

Foundations established in accordance with the Turkish Civil Code are obliged to keep books on operation basis or on balance sheet basis. Since foundations are not a profit-making entity, the account plan they should use bears some differences from the account plan that a profit-making entity must use. The foundations holding books on the basis of balance sheet and operating principles prepare their financial statements in accordance with the account plan on the web site of the General Directorate of Foundations. The purpose of this study is to analyze and interpret the financial statements of foundations established in accordance with the Turkish Civil Code. As a result of the study, it was found that the three foundations studied within the scope of the study had robust income sources and that they were unlikely to face any negative situation in translating their debts.

1. GİRİŞ

Türk Medeni Kanunu'na göre kurulan vakıflar, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ve 5737 sayılı Vakıflar Kanunu'na göre faaliyet göstermektedirler. Vakıflar, muhasebe kayıtlarını ve belgelerinin tevsikini 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda belirtilen hükümlere göre yaparlar. Vakıflar Yönetmeliği'nde belirtildiği üzere, bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olanlar, Vakıflar Genel Müdürlüğü resmi internet sitesinde yer alan Vakıflar Tek Düzen Hesap Planı'na ve yine internet sitesinde yer alan plan ekindeki örnek tablolara göre mali tablolarını düzenlemek durumundadırlar.

Vakıflar Yönetmeliği'nin 50/2.maddesinde belirtilen duruma sahip olan vakıflar bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olurken, bu maddedeki şartlara sahip olmayanlar işletme esasına göre defter tutacaklardır.

Bilanço usulüne tabi vakıfların muhasebe kayıtlarını Maliye Bakanlığı tarafından 26.12.1992 tarih ve 21447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile 15.12.1993 tarih ve 21790 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği hükümlerine uygun olarak düzenlemeleri gerekmektedir (Erdem, 2011:82).

Bu çalışmanın konusu, Türk Medeni Kanunu'na göre kurulan ve faaliyet gösteren vakıfların mali tablolarının analizinin yapılması ve yorumlanmasıdır. Çalışmada öncelikle; çalışma kapsamında kullanılacak kavramlar açıklanacak, daha sonra mali tablolar üzerinden analizler yapılacaktır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Vakıf Kavramı

Vakıf kelimesinin fiil olarak sözlük anlamı, hapsedmek ve alıkoymak demektir. Bu sözlük anlamına iki kayıt ilave edilerek, hukuki manaya nakledilmiştir. Hukuki mana bir şeyin intifa hakkının (veya mülkiyetinin) kamu yararına tahsis edilerek, devamlı olarak başkalarının temekkülünü engellemek, durdurma (Akgündüz, 1996).

Vakıflar, kamusal amaçlara hizmet etmek üzere gönüllü olarak kurulan, belirli bir kurumsal yapıya sahip olan, kamu yönetim mekanizmasının bir parçası olmayan, kendi kendini yönetebilen, üyelik temeline dayanmayan, belirli bir mal varlığına sahip olan ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlardır (Kaçar, 2010:5).

Medeni Kanun madde 73'ün 903 sayılı Kanunla değişik şekline göre vakıf, başlı başına mevcudiyeti haiz olmak üzere, bir malın belli bir amaca tahsisidir (Ocak, 1996).

2.2. Yeni Vakıf Kavramı

Yeni vakıflar, Cumhuriyetin kurulmasından sonra, şahısların isteği üzerine, bağımsız mahkemeler tarafından kurulup, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından kuruluş senedine uygunluk yönünden denetlenen vakıflardır. Vakıflar Genel Müdürlüğü, vakıf senedi hükümlerinin yerine getirilip getirilmediğini, vakıf mallarının gayeye uygun surette ve tarzda idare ve sarf edilip edilmediğini denetler (www.vgm.gov.tr). Yeni vakıflar, mevzuat gereği şube ve temsilciliğe sahip olabilirler. Türkiye genelinde faaliyet gösteren bir vakfın bulunduğu yer dışında, diğer illerde de şube ve temsilcilik açarak faaliyetlerini yürütmeleri mümkündür.

Günümüzdeki yeni vakıflar toplamda 1.996 şubeye sahiptir ve 971 tane de vakıf temsilcilikleri mevcuttur. Vakıf şubeleri ve temsilcilikleri tüzel kişiliğe sahip olmayıp vakıf merkezinin direktifleri doğrultusunda ve vakıf senedine göre faaliyet gösterirler. Vakıf şubelerinin organları mevcut iken, temsilciliklerinin organları bulunmamaktadır.

2018 yılı itibarıyla yeni vakıf sayısı 5.158'dir. Bunların 1.002 tanesi Sosyal Yardımlaşma Vakfı, 15 tanesi çevre koruma vakfı, geriye kalan 4.141 tanesi de diğer yeni vakıflar-çok amaçlı yeni vakıflardır. Yeni vakıflar kapsamında 72 adet vakıf üniversitesi, 5 adet vakıf meslek yüksek okulu vardır. Vergi muafiyeti olan vakıf sayısı 274'dür. Yeni vakıflara bağlı kar amaçlı kuruluş/işletme sayısı 1.425'dir (www.vgm.gov.tr).

2.3. Muhasebe ve Mali Analiz Kavramı

Muhasebe, bir işletmenin iktisadi faaliyetlerine ilişkin finansal bilgileri ölçmek ve çeşitli kişilere bu finansal bilgileri raporlamak gayesiyle kullanılan bir süreç olarak tanımlanabilir (Hermanson ve diğerleri, 1983).

Muhasebe, mali karaktere sahip olayları para birimiyle ifade ederek sınıflayan, tarih sırasıyla kaydeden, raporlayan ve bu raporları yorumlayan bir bilimsel sanattır (Kocaçınar, 2004).

Mali tahlil, finansal tablolarda yer alan çeşitli kalemler arasında yüzdeler, oranlar ve dönüş hızları yoluyla önemli ilişkiler kurulmasını, bu ilişkilerin ölçülmesini ve yorumlanmasını kapsar (Akarçay, 2001:111; Erdoğan, 1997:256).

Mali Tablolar Analizi, bir işletmenin mali durumunu, faaliyet sonuçlarını ve finansal yönden gelişmesini değerlendirebilmek, gelişmelerini saptayabilmek ve o firma ile ilgili geleceğe yönelik tahminlerde bulunabilmek için, mali tablolarda yer alan kalemler arasındaki ilişkilerin ve bunların zaman içinde göstermiş oldukları eğilimlerin incelenmesinden oluşmaktadır (Akgüç, 1990:9; Aydoğdu, 2010:42). Mali tablolarda yer alan kalemlerin, içinde buldukları toplamlara oranlarının hesaplanarak analiz edilmesine dikey analiz, diğer bir ifadeyle yüzde yöntemi ile analiz denir (Kirez, 2006:105).

Eğilim Yüzdeleri Yöntemi (Dikey Analiz) ile analiz tekniğinde bir yıl baz yıl olarak kabul edilmekte ve o yıla ait tutarlar yüz kabul edilerek bunu izleyen dönemlere ilişkin aynı tür değerlerin baz yılına göre yüzde olarak değişimi hesaplanmaktadır. Bu yöntem trend yüzdeleri yöntemi, değişim yüzdeleri yöntemi, indeks yöntemi adları da verilmektedir. (Akdoğan ve Tenker, 1998:567; Akarçay, 2001:118).

Oran Analizi, cari dönem finansal tablosunun analizinin yapılması esnasında aralarında anlamlı ilişkiler bulunan kalemler arasında matematiksel bağıntı kurulması suretiyle ortaya çıkan sonuçların değerlendirilmesidir. Bilanço çözümlemelerinde bir çok faydalı oranlar bulunmaktadır (Kıran, 2013:46).

Firmaların ve bankaların analizi yapılırken; likidite durumları, varlıkların yönetilmesi, kârlılığı vb. çeşitli yönleri ile ilgili sonuçlara varmak için oran analizinden faydalanılır. Analiz yapılırken kesinlikle benimsenmiş bir sıra bulunmamakla beraber oranlar firma ile ilgili olarak cevapladıkları sorulara göre altı gruba ayrılabilir (Kıran, 2013:47; Akgüç, 1998:23):

- ✓ Firmanın likidite durumunun analizinde kullanılan oranlar,
- ✓ Firmanın varlık-kaynak kullanımında etkinlik derecesini ölçmede kullanılan oranlar,
- ✓ Firmanın finansal yapısı ile ilgili oranlar,
- ✓ Firmanın kârlılık durumunun değerlendirilmesinde kullanılan oranlar,
- ✓ Firmanın büyüme hızına ilişkin oranlar.

Çalışma kapsamında; vakıflar, birer iktisadi işletme ya da şirket gibi kar amacına sahip olmadıklarından dolayı, vakıfların mevcut ekonomik yapılarının nasıl olduğu hakkında bilgi edinebilmek ve sermayelerine yönelik tespitler yapabilmek amacıyla Finansman Oranı; vakıfların, yabancı kaynaklarını finanse etme durumlarını anlamak amacıyla Cari Oran ve Nakit Oranı; vakıfların aktif varlıklarının ne kadarının yabancı kaynaklardan oluştuğunu tespit

edebilmek adına da Finansal Kaldıraç Oranı kullanılmıştır.

2.3.1.Cari Oran

Cari oran, bilançoda yer alan dönen varlıkların tümünün kısa vadeli borçlara oranlanması sonucu bulunur. Gelişmiş ülkeler açısından cari oranın “2” olması yeterli görülürken, gelişmekte olan ülkelerde işletmeler daha fazla kısa vadeli borç kullandığından oranın “1.5” olmasının yeterli olduğu ileri sürülebilir. Cari oran hesaplamaktan amaç, işletmenin kısa vadeli borçlarını ödeme yeteneğini ölçmek ve net işletme sermayesinin yeterli olup olmadığını belirleyebilmektir (Akarçay, 2001:121).

2.3.2.Nakit Oranı

Bu oran, hazır değerlerin kısa vadeli borçları ne ölçüde karşıladığını açıklamaya yarar (Öztürk, 2009:102).

Nakit ve nakit benzerlerinin, kısa vadeli borçlara oranlanması ile daha duyarlı bir ölçü bulunabilir. Satışların durduğu, alacakların tahsil edilemediği dönemlerde işletmenin ödeme gücünü gösterir. Oranın “1” olması, kısa vadeli borçların nakit ve nakit benzerleri ile karşılanabildiğini gösterir. Bu kadar yüksek likidite her işletme için gerekli olmayabilir. Ancak bu oranın %20'nin altına düşmemesi arzu edilir (Gücenme, 1999:101; Akarçay, 2001:122-123).

Formül 1.Nakit Oranı

$$\text{Nakit Oranı} = \frac{\text{Hazır Değerler + Menkul Kıymetler}}{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}}$$

2.3.3. Finansman Oranı

Borçlar toplamının özsermayeye oranı, işletmenin borçlanma yoluyla sağladığı yabancı kaynak ile kendi kattığı sermaye arasındaki ilişkiyi gösterir. Orta büyüklükte bir sınai işletme için bu oran en fazla “1:1” olmalıdır. Bu oranın “1:1”den büyük olması, işletmeye kredi verenlerin, işletme sahip veya sahiplerine kıyasla o işletmeye daha fazla yatırımda bulunmuş olduklarını gösterir ki, böyle bir durumda işletme ağır bir faiz yükü altında olup, alacaklılar için güvence az demektir (Akarçay, 2001:124).

2.3.4. Finansal Kaldıraç Oranı

Kaldıraç Oranı olarak da nitelendirilen bu oran, aktiflerin yüzde kaçının yabancı kaynaklarla finanse edildiğini belirler. Oranın yüksek olması, kredi verenler açısından emniyet marjının dar olduğunu, işletmenin faiz ve borç ödeme açısından zor durumlara düşme olasılığının yüksek olduğunu gösterir. Gelişmiş ülkelerde oranın %50'nin üzerine yükselmesi tehlike işareti olarak yorumlanır (Akarçay, 2001:124).

2.3.5. Özsermaye Oranı

Oran, aktiflerin yüzde kaçının işletme sahiplerince finanse edildiğini gösterir. Oranın zaman içinde yükselme eğilimi göstermesi genellikle iyi bir yönetimin göstergesi olarak kabul edilir (Akarçay, 2001:125).

3. LİTERATÜR İNCELEMESİ

Çalışma ile ilgili literatür incelemesi; vakıfların mali tablolarına dayanarak, vakıfların bilanço ve gelir tablosu kalemlerinin kullanılarak vakıfların mali durumlarının açıklandığı çalışmalar bazında yapılmıştır.

Akarçay (2001) çalışmasında, 1970 yılında tescil edilen ve Türk Medeni Kanunu'na göre kurulan bir vakfın mali tablolarını incelemiştir. Çalışma kapsamında incelediği vakfın bilançosunda, aktif varlıklarda yer alan dönen varlıkların ağırlıkta olduğunu, 1996 ve 1997 yıllarında dönen varlıkların tüm aktifler içindeki oranının %90, 1998 yılında aynı oranın %98, 1999 ve 2000 yıllarında da %99 olduğunu tespit etmiştir. Hazır değerlerin tüm aktifler içindeki oranının 1996 yılında %70, 1997 ve 1998 yıllarında %80 civarında olduğu, 1999 yılında bu oranın %9'a gerilediği, 2000 yılında ise %39'a yükseldiğini tespit etmiştir. Vakfın duran varlıklarının her yıl değerlemeye tabi tutulmaması nedeniyle %10 seviyesinden 1998 yılında %2'ye, 1999 ve 2000 yıllarında %1 seviyesine düştüğünü, kısa vadeli yabancı kaynakların da 1996 ve 1997 yıllarında %16 iken, 1998 ve 1999 yıllarında %14'e, 2000 yılında ise %12'ye gerilediğini tespit etmiştir. Kısa vadeli yabancı kaynaklar içerisinde en büyük payın fonlara ait olduğunu, vakfın gelir tablolarına dayanarak da: dönem net gelir fazlasını oluşturan en önemli kalemin faiz geliri ve kambiyo karı olduğunu belirtmiştir. Vakfın likiditesinin yüksek olduğunu, borçlarını zamanında ve aksatmadan ödeyebilecek bir güce sahip olduğunu tespit etmiştir.

Ermiş (2009) çalışmasında: Ford Vakfı sponsorluğunda TÜSEV (Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı) bünyesinde gerçekleştirilen araştırmaya dayanarak; Türkiye'deki vakıfların hanehalkıyla ilişkilerinin zayıf olduğunu, devlet katkısının olmadığını ve organize bağış sektörünün küçük olduğunu, üçüncü sektör olarak vakıfların temel fon kaynaklarının mali sektörden sağlanan finansal gelirlerden, hane halkından ve özel sektör kuruluşlarından sağlanan bağış ve yardımlardan oluştuğunu, devlet katkısının olmadığını, İşletme gelirleri ile kira gelirlerinin yok denecek düzeylerde olduğunu belirtmiştir. Aynı çalışmada: vakıf varlıklarının %50'den fazlasının dönen varlık olduğunu, yine aynı araştırmaya dayanarak: Türkiye'deki vakıfların ana gelir kaynağının faiz, repo, döviz, temettü gibi finansman gelirlerinden oluştuğunu yani finans piyasalarından sağlanan gelirlerin vakıfların ana gelir kaynağını oluşturduğunu açıklamıştır.

Aydın (2006) çalışmasında; 2000 yılında her 100 liralık gelirin 54 lirasının, 2001 yılında her 100 liralık gelirin 67 lirasının, 2002 yılında her 100 liralık gelirin 53 lirasının finansman geliri olduğunu; bağış ve yardım gelirin ise ortalama %20 civarında olduğunu, kira gelirleri ile işletme gelirlerinin diğer faaliyet gelirleri arasında yer aldığını, vakıfların finans piyasalarına çok bağımlı bir yapıya sahip olduğunu, finans piyasalarında meydana gelen dalgalanmalardan çok hızlı bir şekilde etkilendiklerini, çünkü yatırımlarının büyük kısmının banka mevduatlarından oluştuğunu, gelir getiren gayrimenkul yatırımlarının ise çok sınırlı olduğunu tespit etmiştir.

4. METODOLOJİ

4.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; Türk Medeni Kanunu'na göre kurulan ve faaliyet gösteren vakıfların mali tablolarını analiz etmek ve analiz sonuçlarından hareketle vakıfların ekonomik yapıları ve gelir kaynaklarına ilişkin tespitlerde bulunmaktır.

4.2. Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırmada örnek olarak seçilen vakıfların bilanço ve gelir tabloları incelenerek çalışmada ayrıntısı verilen oranlar hesaplanmıştır. Bilanço için çalışmada detayı verilen 5 farklı oran üzerinden "Oran Analizi" yapılmıştır. Gelir tablosu için "Eğilim

Yüzdeleri Yöntemi (Dikey Analiz)” analiz edilerek yorumlanmıştır.

4. 3. Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini Türk Medeni Kanunu'na göre kurulan ve Türkiye'de faaliyet gösteren vakıflar oluşturmaktadır. Örnek olarak seçilen 3 vakıf, araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

4. 4. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri elde etmek amacıyla internet üzerinden mali tablo araştırmaları yapılmıştır. Elde edilen ve çalışma içeriğine uygun olarak seçilen mali tablolar çalışmaya dahil edilmiştir.

5. UYGULAMA

5.1. Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı (TSKGV)

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin savunma sistemi ve ürünlerini modern teknolojiye dayalı olarak geliştirmek için kurulan Kara, Deniz ve Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakıfları, 17 Haziran 1987 tarihinde 3388 sayılı yasayla birleştirilerek Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı kurulmuş ve 26 Eylül 1987 tarihinde faaliyete başlamıştır (www.tskgv.org.tr). Vakfın 2016-2017 yıllarına ilişkin bilançoları Şekil 1 ve Şekil 2'de gösterilmiştir.

Şekil 1. Vakfın 2016-2017 Yılları Bilançosu (Aktifler)

| | 31.12.2016 | 31.12.2017 |
|---|-------------------------|-------------------------|
| DÖNEN VARLIKLAR | 307.422.091,75 | 441.697.479,37 |
| HAZIR DEĞERLER | 306.042.747,57 | 263.984.336,69 |
| MENKUL KIYMETLER | 1.370.919,70 | 177.700.424,35 |
| DİĞER ALACAKLAR | 0,00 | 9.458,53 |
| DİĞER DÖNEN VARLIKLAR | 8.424,48 | 3.259,80 |
| DURAN VARLIKLAR | 1.622.282.294,07 | 1.977.828.623,85 |
| TİCARİ ALACAKLAR | 515.322,84 | 518.032,24 |
| MALİ DURAN VARLIKLAR | 1.593.421.781,54 | 1.949.802.574,54 |
| MADDİ DURAN VARLIKLAR | 25.740.852,58 | 26.717.652,82 |
| MADDİ OLMAYAN DURAN VAR. | 31.293,42 | 31.936,01 |
| GELECEK YILLARA AİT GİDER VE GELİR TAHAK. | 2.573.043,69 | 758.428,24 |

Kaynak: https://www.tskgv.org.tr/uploads/tskvakfi/contentFile_242_11970494165b28b07d15b1e.pdf

Şekil 2. Vakfın 2016-2017 Yılları Bilançosu (Pasifler)

| | 31.12.2016 | 31.12.2017 |
|---|-------------------------|-------------------------|
| KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR | 815.472,03 | 661.577,39 |
| TİCARİ BORÇLAR | 357.910,69 | 161.636,00 |
| DİĞER BORÇLAR | 56.118,43 | 0,00 |
| ÖDENECEK VERGİLER VE DİĞER YÜKÜM. | 401.442,91 | 499.941,39 |
| UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR | 4.636.722,90 | 1.228.028,35 |
| TİCARİ BORÇLAR | 998.068,67 | 1.110.887,35 |
| GELECEK YIL AİT GELİRLER VE GİD. TAHAK. | 3.638.654,23 | 117.141,00 |
| ÖZKAYNAKLAR | 1.924.252.190,89 | 2.417.636.497,48 |
| ÖDENMİŞ SERMAYE | 480.974.337,94 | 506.696.064,38 |
| SERMAYE YEDEKLERİ | 1.168.341.536,03 | 1.516.622.329,03 |
| KAR YEDEKLERİ | 133.019.783,26 | 164.640.855,48 |
| NET DÖNEM KARI | 141.916.533,66 | 229.677.248,59 |

Kaynak: https://www.tskgv.org.tr/uploads/tskvakfi/contentFile_242_11970494165b28b07d15b1e.pdf

Vakfın 2017 yılı bilanço kalemlerine dayanarak Tablo 1'deki oranlar elde edilmiştir.

Tablo 1. Bilanço-Seçilen Oranların Hesaplanması

| | |
|--------------------------------|--------|
| Cari Oran | 668 |
| Nakit Oranı | 667 |
| Finansman Oranı | 0,0007 |
| Finansal Kaldıraç Oranı | 0,0007 |
| Özsermaye Oranı | 99 |

Kaynak: https://www.tskgv.org.tr/uploads/tskvakfi/contentFile_242_11970494165b28b07d15b1e.pdf

Vakfın, kısa vadeli borçlarını ödeyebilme gücü Tablo 1'den de görüldüğü üzere oldukça yüksek düzeydedir. Bu nedenle; kısa vadeli borçlardan dolayı sıkıntı yaşama ihtimali çok düşüktür. Normalde cari oran için “2” değeri yeterli iken vakıf için bu oran “668” olarak hesaplanmıştır. Buradan hareketle vakfın net işletme sermayesinin yeterli olduğu söylenebilir.

Nakit orana bakıldığında; oranın “1” olması kısa vadeli borçların nakit ve nakit benzerleri ile karşılandığını gösterdiğinden “667” değeri bu durumun çok üst seviyede gerçekleştiğini göstermektedir. Vakıf, kısa vadeli borçlarını rahat bir şekilde çevirme kabiliyetine sahiptir.

Finansman oranı “1:1” olarak ideal değer sayılmaktadır. Vakfın finansman oranı “1:1” değerinin çok altında çıktığından, vakfın kurucularının ya da yöneticilerinin vakfa sağladıkları katkının vakfa borç verenlerden çok daha fazla olduğu anlaşılmaktadır.

Finansal kaldıraç oranı %50'nin altında olduğunda bu makul sayılmaktadır. Vakıf için bu değer %50'nin çok altında bulunmuştur. Buradan hareketle vakfın borç ya da faiz ödeme açısından zorlanma olasılığının oldukça düşük olduğu söylenebilir.

Özsermaye oranı “99” olarak hesaplanmış olup, oranın bu seviyesi, vakfın neredeyse tamamının vakıf kurucuları ya da yöneticileri tarafından, yani dışa bağımlı olmadan finanse edildiğini göstermektedir.

Vakfın 2016 yılına ilişkin gelir tablosu Tablo 2’de, 2017 yılına ilişkin gelir tablosu ise Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 2. Vakfın Gelir Tablosu-2016

| | |
|-------------------------------------|----------------|
| Gelirler-TL | 241.594.328,08 |
| Kira Gelirleri-TL | 8.801.794,62 |
| Bağış ve Yardımlar-TL | 5.079.707,34 |
| İşt. ve Bağ. Ort. Kar Payı-TL | 141.723.676,54 |
| Faiz Geliri-TL | 39.209.591,38 |
| Men. Kıy. Satış Karı-TL | 214.698,41 |
| Kambiyo Karı-TL | 3.663.489,88 |
| Faa.Diğer Gelir ve Karlar-TL | 42.599.242,63 |
| Fuar-Organizasyon Geliri-TL | 28.273.238,63 |
| Dğr. Olağandışı Gelir. Ve Karlar-TL | 302.127,28 |

Kaynak:https://www.tskgv.org.tr/uploads/tskvakfi/content/File_242_1545274375b28b08c260a3.pdf

Tablo 3. Vakfın Gelir Tablosu-2017

| | |
|-------------------------------------|----------------|
| Gelirler-TL | 155.368.509,02 |
| Kira Gelirleri-TL | 8.352.949,36 |
| Bağış ve Yardımlar-TL | 1.551.037,05 |
| İşt. ve Bağ. Ort. Kar Payı-TL | 117.505.687,60 |
| Faiz Geliri-TL | 21.173.336,97 |
| Men. Kıy. Satış Karı-TL | 130.566,55 |
| Kambiyo Karı-TL | 6.329.209,30 |
| Faa.Diğer Gelir ve Karlar-TL | 1.155,00 |
| Fuar-Organizasyon Geliri-TL | 0,00 |
| Dğr. Olağandışı Gelir. Ve Karlar-TL | 324.567,19 |

Kaynak:https://www.tskgv.org.tr/uploads/tskvakfi/content/File_242_1545274375b28b08c260a3.pdf

Vakfın dikey tablo analizini yapabilmek için 2016-2017 yılları gelir kalemleri değişimleri hesaplanmış ve Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4. Gelir Kalemi Değişimleri (2016-2017)

| | |
|-------------------------------|---------|
| Gelirler-TL | (-) %36 |
| Kira Gelirleri-TL | % 0,05 |
| Bağış ve Yardımlar-TL | (-) %69 |
| İşt. ve Bağ. Ort. Kar Payı-TL | (-) %17 |
| Faiz Geliri-TL | (-) %46 |
| Men. Kıy. Satış Karı-TL | (-) %39 |

| | |
|-------------------------------------|----------|
| Kambiyo Karı-TL | % 72 |
| Faa.Diğer Gelir ve Karlar-TL | (-) %99 |
| Fuar-Organizasyon Geliri-TL | (-) %100 |
| Dğr. Olağandışı Gelir. Ve Karlar-TL | %0,07 |

Vakfın 2017’deki toplam gelirleri bir önceki yıla göre %36 azalmış durumdadır. Tablolar incelendiğinde, bu duruma hemen hemen tüm gelir kalemlerindeki azalışların neden olduğu, ancak en büyük gelir azalışının, tamamına yakını 2017 yılında azalan “Faaliyetle İlgili Diğer Gelir ve Karlar”dan kaynaklandığı, bu etkiye ayrıca; “Fuar-Organizasyon Geliri”nin tamamının azalmasının sebep olduğu görülmektedir. Vakıf, 2017 yılında bağış ve yardım geliri kaleminden önemli ölçüde gelir kaybına da uğramıştır.

Vakfın en önemli gelir kalemi, her iki yıl için de “İştirakler ve Bağlı Ortaklıklardan Kar Payı”dır. Bu gelir kalemi, toplam gelire 2016 yılında %58, 2017 yılında %75 oranında katkı sağlamıştır. Vakfın 2016 yılı toplam gider tutarı 13.451.975,36 TL olarak gerçekleşmiştir. Normal şartlarda yalnızca bağış geliri ve kira geliri toplamına eşit gider yapıldığı görülmektedir. Vakfın, 2017 yılında “Faaliyetle İlgili Diğer Gelir ve Karlar” ve “Fuar-Organizasyon Geliri”nin neredeyse tamamını kaybettiği göz önüne alındığında vakıf iştirak ve bağlı ortaklıklarından gelir ve kar elde edemediği dönemlerde toplam giderlerini karşılama sorunu ile karşı karşıya kalacağı ihtimalinin ortaya çıkabileceği düşünülmektedir. Akarçay (2001)’in çalışmasında bahsi geçen oranların, Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı’nın 2017 yılı bilançosuna dayanılarak hesaplanması ile ortaya çıkan sonuçları Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5. Literatürde Bahsi Geçen Oranların Hesaplanması-2017

| | |
|--------------------------|-------|
| Dönen Varlık/Aktif | %18 |
| Hazır Değerler /Aktif | %11 |
| Kısa V. Yabancı K./Pasif | %0,02 |

Akarçay (2001) çalışmasında;

Dönen Varlık/Aktif oranını %90, %99 değerleri arasında bulurken, bu vakıf için söz konusu değer %18, Hazır değerler/Aktif oranını sırasıyla %70, %80, %9 ve %39 olarak tespit etmişken, bu vakıf için söz konusu değer 2017 yılı için %11, Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar/Pasif oranını sırasıyla %16, %14, %12 olarak hesaplanmışken, bu vakıf için söz konusu oran %0,02 olarak tespit edilmiştir.

Ermış (2009) çalışmasında;

Dönen Varlık/Aktif oranını %50'den fazla olarak bulurken bu çalışmada Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı (TSKGV)'nin Dönen Varlık/Aktif oranı daha düşük seviyelerde gerçekleşmiştir.

Ermış (2009) ayrıca vakıfların ana gelir kaynağının finansal gelir ve bağışlara dayandığını, işletme ve kira gelirinin yok denecek kadar az olduğunu tespit etmesine rağmen TSKGV'nin ana gelir kaynağı işletme ve ortaklık gelirleri ile finansal gelirden müteşekkildir.

Aydın (2006) çalışmasında, vakıfların finans piyasalarına bağımlı olduklarını ve finans piyasalarında ortaya çıkan dalgalanmalardan etkilendiklerini tespit etmiştir. Bu çalışmada TSKGV'nin ikinci önemli gelir kalemi faiz geliri olduğundan bu hususta, Aydın (2006)'ın çalışmasında ulaşılan sonuç ile aynı doğrultuda bir sonuç elde edilmiştir.

5.2. Kanserli Çocuklara Umut Vakfı (KAÇUV)

Kanserli Çocuklara Umut Vakfı, 2000 yılında İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hematoloji Onkoloji Servisi'nde çocukları tedavi görmekte olan aileler ile hekimlerin bir araya gelmeleriyle kurulmuştur. Kanserli Çocuklara Umut Vakfı; maddi sorunları nedeniyle tedavileri aksama riski taşıyan çocukların tedavilerinin sürekliliğini sağlayarak, kanserle mücadelede önemli bir gereksinim olan psikolojik destek ve çocuk psikolojisine uygun tedavi ortamı sağlamaktadır (kacuv.org).

Vakfın 2017 yılına ait bilançosunda yer alan önemli kalemler Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. Vakfın 2017 Yılına Ait Bilançosunda Yer Alan Önemli Kalemler

| Hesap Adı | (TL) |
|-----------------|--------------|
| Kasa | 884,23 |
| Bankalar | 3.095.073,59 |
| Diğ. Hazır Değ. | 163.232,41 |
| Diğ.Menkul Kıy. | 133.188,42 |
| Ort.Alacaklar | 707.385,40 |
| Arazi ve Arsa. | 1.224.000,00 |
| Binalar | 230.000,00 |
| Satıcılar | 37.412,51 |
| Sermaye | 20.078,00 |

Kaynak:https://www.kacuv.org/wp-content/uploads/2015/12/Kacuv_2017_bilanco.pdf

Vakfın 2017 yılı bilançosuna dayanılarak elde edilen oranlar Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Seçilen Oranların Hesaplanması

| | |
|-------------------------|-------|
| Cari Oran | 45 |
| Nakit Oranı | 38 |
| Finansman Oranı | 0,019 |
| Finansal Kaldıraç Oranı | 0,019 |
| Özsermaye Oranı | 0,98 |

Cari oranın kısa vadeli yabancı kaynakların "45" katı olmasından dolayı vakfın, kısa vadeli borçlarını ödeyebilme gücü çok fazladır. Vakfın net işletme sermayesi yeterlidir.

Nakit oranının "38" olması: "vakıf kısa vadeli borçlarını rahat bir şekilde çevirme kabiliyetine sahiptir" şeklinde yorumlanabilir.

Finansman oranı, Tablo 7'de sunulduğu üzere "1:1" değerinin çok altında çıktığından vakfın kurucularının ya da yöneticilerinin vakfa sağladıkları katkının vakfa borç verenlerden çok daha fazla olduğu söylenebilir.

Finansal kaldıraç oranı, Tablo 7'de görüldüğü üzere %50'nin çok altında çıkmıştır. Vakfın borç ya da faiz ödeme açısından zorlanma olasılığı çok düşüktür.

Özsermaye oranı "0,98" olarak bulunmuştur. Vakfın neredeyse tamamı vakıf kurucuları ya da yöneticileri tarafından yani dışa bağımlı olmadan finanse edilmektedir. Bu oran da yüksek çıkmıştır.

Vakfın 2016 yılına ilişkin gelir tablosu Tablo 8'de, 2017 yılına ait gelir tablosu ise Tablo 9'da gösterilmiştir.

Tablo 8. Vakfın Gelir Tablosu-2016

| | |
|------------------------------|--------------|
| Net Toplam Gelir-Bağışlar-TL | 3.272.855,51 |
| Faiz Geliri-TL | 134.801,04 |
| Men. Kıy. Satış Karı-TL | 73.414,38 |
| Kambiyo Karı-TL | 56.850,77 |
| Genel Yönetim Gideri | 568.325,21 |
| Amaca Yönelik Gider | 1.154.796,87 |

Kaynak:<https://www.kacuv.org/wp-content/uploads/2015/12/2016-mali-belgeler.pdf>

Tablo 9. Vakfın Gelir Tablosu-2017

| | |
|------------------------------|--------------|
| Net Toplam Gelir-Bağışlar-TL | 4.287.886,04 |
| Faiz Geliri-TL | 253.512,91 |
| Men. Kıy. Satış Karı-TL | 11.252,60 |
| Kambiyo Karı-TL | 6.210,04 |
| Genel Yönetim Gideri | 883.210,25 |
| Amaca Yönelik Gider | 1.860.722,91 |

Kaynak: https://www.kacuv.org/wp-content/uploads/2015/12/Kacuv_2017_gelir.pdf

Vakfın dikey tablo analizini yapabilmek için 2016-2017 yılları gelir kalemleri değişimleri hesaplanmış ve Tablo 10’da sunulmuştur:

Tablo 10. Gelir Kalemi Değişimleri (2016-2017)

| | |
|------------------------------|---------|
| Net Toplam Gelir-Bağışlar-TL | %31 |
| Faiz Gelirleri-TL | %88 |
| Men. Kıy. Satış Karı-TL | (-) %84 |
| Kambiyo Karı-TL | (-) %89 |
| Genel Yönetim Gideri | %55 |
| Amaca Yönelik Gider | %61 |

Vakfın net toplam gelirini oluşturan bağış ve yardımlar 2016’dan 2017 yılına gelindiğinde %31 oranında artış göstermiştir. Vakıf, bağış ve yardımlara bağımlı durumdadır. Bağış ve yardımlar sonucu elde ettiği geliri vadeli mevduat hesabında değerlendirerek faiz geliri elde etmektedir. Faiz geliri 2016 yılına göre 2017 yılında önemli bir oranda artış göstermiştir. “Menkul Kıymet Satış Karı” ve “Kambiyo Karı” ise ciddi oranlarda düşüş göstermiştir. Bağış ve yardımlar sektöre uğradığında vakıf, genel yönetim giderlerini bile karşılamaktan çok uzaktır.

Akarçay (2001)’in çalışmasında bahsi geçen oranların, Kanserli Çocuklara Umut Vakfı’nın 2017 yılı bilançosuna dayanılarak hesaplanması ile ortaya çıkan sonuçları Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11. Literatürde Bahsi Geçen Oranların İncelenmesi-2017

| | |
|--------------------------|------|
| Dönen Varlık/Aktif | %70 |
| Hazır Değerler /Aktif | %56 |
| Kısa V. Yabancı K./Pasif | %1,5 |

Akarçay (2001) çalışmasında;

Dönen Varlık/Aktif oranını %90, %99 değerleri arasında bulurken, Tablo 11’de sunulduğu üzere bu değer %70, Hazır değerler/Aktif oranını sırasıyla %70, %80, %9 ve %39 olarak tespit etmişken, Tablo 11’de görüldüğü üzere bu değer 2017 yılı için %56, Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar/Pasif oranını sırasıyla %16, %14, %12 bulurken bu çalışmada oran %1,5 olarak tespit edilmiştir.

Akarçay (2001) çalışmasında, Dönen Varlık/Aktif oranını 1996 ve 1997 yılları için %90, 1998 yılı için %98, 1999 ve 2000 yılları için de %99 olarak tespit etmiştir. Akarçay (2001)’in çalışmasında gözlemlenen bu durum; Akarçay (2001)’in çalışması kapsamında incelediği vakfın 1996 yılından 2000

yılına kadar olan süreçte ya duran varlıklarını azalttığı ya da dönen varlıklarını artırdığı anlamına gelmektedir.

Ermış (2009) çalışmasında;

Dönen Varlık/Aktif oranını %50’den fazla olarak bulurken Kanserli Çocuklara Umut Vakfı (KAÇUV)’nın bu değeri Tablo 11’de sunulduğu üzere Ermış (2009)’u destekler niteliktedir.

Ermış (2009) ayrıca, vakıfların ana gelir kaynağının finansal gelir ve bağışlara dayandığını, işletme ve kira gelirinin yok denecek kadar az olduğunu belirtmiştir. Bu çalışmada; KAÇUV’un ana gelir kaynağının bağışlara ve finansal gelire dayandığı ortaya çıkmıştır.

Aydın (2006) çalışmasında vakıfların, finans piyasalarına bağımlı olduklarını ve finans piyasalarında ortaya çıkan dalgalanmalardan etkilendiklerini tespit etmiştir. Bu çalışmada KAÇUV’un ikinci önemli gelir kaynağı faiz geliri olarak tespit edildiğinden Aydın (2006)’ın çalışmasında ulaşılan sonuç ile aynı doğrultuda bir sonuç elde edilmiştir.

5.3. Niğde Çağdaş Eğitim Vakfı

Vakıf 1996 yılında kurulmuştur. Vakıf, Milli Eğitim Temel Kanunu’nun belirlediği genel amaçlar çerçevesinde kendisine, ailesine, ülkesine ve insanlığa yararlı, ülkesini ve ulusunu seven, laik, demokratik Türkiye Cumhuriyeti’nin temel niteliklerine ve Atatürk ilkelerine bağlı gençlerin yetiştirilmesi için faaliyetlerde bulunmaktadır (<http://www.nicev.org.tr>). Vakfın 2017 yılına ait bilançosunda yer alan önemli kalemler Tablo 12’de gösterilmiştir.

Tablo 12. Vakfın 2017 Yılına Ait Bilançosunda Yer Alan Önemli Kalemler

| Hesap Adı | (TL) |
|-------------------|------------|
| Kasa | 83,00 |
| Alınan Çekler | 99.926,00 |
| Bankalar | 49.951,57 |
| Bağlı Ortaklıklar | 108.655,61 |
| Arazi ve Arsa. | 239.747,64 |
| Binalar | 485.824,73 |
| Satıcılar | 2.360,00 |
| Sermaye | 8.630,00 |

Kaynak: http://www.nicev.org.tr/uploads/31122017_bilanco.pdf

Vakfın 2017 yılı bilanço kalemlerine dayanılarak Tablo 13'teki oranlar elde edilmiştir.

Tablo 13. Seçilen Oranların Hesaplanması

| | |
|-------------------------|-------|
| Cari Oran | 49 |
| Nakit Oranı | 49 |
| Finansman Oranı | 0,003 |
| Finansal Kaldıraç Oranı | 0,003 |
| Özsermaye Oranı | 0,99 |

Cari oranın "49" olarak bulunmasından dolayı vakfın, kısa vadeli borçlarını ödeyebilme gücü yüksektir.

Nakit oranının "49" olması da vakfın kısa vadeli borçlarını rahat bir şekilde çevirme kabiliyetine sahip olduğunu gösterir.

Finansman oranı, hesaplamamızda "1:1" değerinin çok altında bulunduğundan vakfın kurucularının ya da yöneticilerinin vakfa sağladıkları katkının vakfa borç verenlerden çok daha fazla olduğunu göstermektedir.

Finansal kaldıraç oranı, Tablo 13'ten de görüldüğü üzere %50'nin çok altında çıkmıştır. Vakfın, borç ya da faiz ödeme açısından zorlanma olasılığı çok düşüktür.

Vakfın 2016 ve 2017 yıllarına ilişkin gelir tablolarına ait kalemler Tablo 14 ve Tablo 15'te gösterilmiştir.

Tablo 14. Vakfın Gelir Tablosu-2016

| | |
|---------------------------------|-----------|
| Net Toplam Gelir-Kira Geliri-TL | 71.434,01 |
| Faiz Geliri-TL | 9.962,73 |
| Genel Yönetim Gideri | 46.475,02 |

Kaynak:http://www.nicev.org.tr/uploads/31122017_gelir_tablosu.pdf

Tablo 15. Vakfın Gelir Tablosu-2017

| | |
|---------------------------------|------------|
| Net Toplam Gelir-Kira Geliri-TL | 125.103,27 |
| Faiz Geliri-TL | 12.219,72 |
| Genel Yönetim Gideri | 107.909,94 |

Kaynak:http://www.nicev.org.tr/uploads/31122017_gelir_tablosu.pdf

Vakfın dikey tablo analizini yapabilmek için 2016-2017 yılları gelir kalemleri değişimleri Tablo 16'da sunulmuştur.

Tablo 16. Gelir Kalemi Değişimleri (2016-2017)

| | |
|---------------------------------|------|
| Net Toplam Gelir-Kira Geliri-TL | %75 |
| Faiz Geliri-TL | %22 |
| Genel Yönetim Gideri | %132 |

Vakfın ana gelir kaynağı kira gelirdir. Sahip olduğu nakit fazlasını mevduat hesabında değerlendirerek cüzi miktarda faiz geliri elde etmektedir. Gelir tablolarında; Genel Yönetim Gideri-Amaca Yönelik Gider ayrımı yapılmamıştır, bu nedenle toplam giderin tasnifi yapılamamaktadır. Vakıf, kira gelirine bağımlı bir yapıdadır. Diğer iki vakıfta olduğu gibi bağış geliri yoktur. Kendi kendini çevirme kabiliyeti yüksektir. Kira gelirleri 2017 yılında bir önceki yıla göre %75 artış göstermiştir. "Genel Yönetim Gideri" kalemi de yine 2017 yılında %132 artış göstererek toplam 107.909,92 TL olmuştur. Giderdeki bu artışın sebebinin ise çalışma kapsamında tespiti mümkün olmamaktadır, çünkü gelir tablosunda genel yönetim gideri-amaca yönelik gider ayrımı yapılmamıştır.

Akarçay (2001)'in çalışmasında bahsi geçen oranların, Niğde Çağdaş Eğitim Vakfı'nın 2017 yılı bilançosuna dayanılarak hesaplanması ile ortaya çıkan sonuçları Tablo 17'de sunulmuştur.

Tablo 17. Literatürde Bahsi Geçen Oranların İncelenmesi-2017

| | |
|--------------------------|------|
| Dönen Varlık/Aktif | %15 |
| Hazır Değerler /Aktif | %15 |
| Kısa V. Yabancı K./Pasif | %0,3 |

Akarçay (2001) çalışmasında;

Dönen Varlık/Aktif oranını %90, %99 değerleri arasında bulurken, çalışmada Niğde Çağdaş Eğitim Vakfı için bu değer %15, Akarçay (2001) Hazır değerler/Aktif oranını sırasıyla %70, %80, %9 ve %39 olarak tespit etmişken, çalışmada Niğde Çağdaş Eğitim Vakfı için bu değer 2017 yılı için %15, Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar/Pasif oranını Akarçay (2001) sırasıyla %16, %14, %12 bulurken bu çalışmada oran Niğde Çağdaş Eğitim Vakfı için %0,3 olarak tespit edilmiştir.

Ermiş (2009) çalışmasında;

Dönen Varlık/Aktif oranını %50'den fazla bulurken bu çalışmada Niğde Çağdaş Eğitim Vakfı (NÇEV) için bu oran "%15" olarak tespit edilmiştir.

Ermiş (2009) ayrıca vakıfların ana gelir kaynağının finansal gelir ve bağışlara dayandığını, işletme ve kira gelirinin yok denecek kadar az olduğunu belirtmiştir. Çalışma sonucunda NÇEV'in ana gelir kaynağının da Ermiş (2009)'in çalışmasında ulaşılan sonuç ile aynı doğrultuda, bağışlar ve finansal gelire dayandığı ortaya çıkmıştır.

Aydın (2006) çalışmasında vakıfların finans piyasalarına bağımlı olduklarını ve finans piyasalarında ortaya çıkan dalgalanmalardan etkilendiklerini tespit etmiştir. Bu çalışmada NÇEV'in ikinci önemli gelir kalemi faiz geliri olduğundan Aydın (2006)'ın çalışmasında ulaşılan sonuç ile aynı doğrultuda bir sonuç elde edilmiştir.

6. SONUÇ

Çalışma kapsamında incelenen 3 yeni vakıftan; Kanserli Çocuklara Umut Vakfı'nın bağış ve yardım gelirine dayalı bir ekonomik yapıya sahip olduğu, Niğde Çağdaş Eğitim Vakfı'nın kira gelirine dayalı bir ekonomik yapıya sahip olduğu, Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı'nın ise sahip olduğu iktisadi işletme ve ortaklıklarından elde ettiği gelire dayalı bir ekonomik yapıya sahip olduğu tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda: bilanço ve gelir tablolarına dayanılarak elde edilen oran ve değerlerden görüldüğü üzere, incelenen Kanserli Çocuklara Umut Vakfı dışında diğer iki vakfın sağlam gelir kaynaklarına sahip oldukları ve borçlarını çevirmede herhangi bir olumsuz duruma rastlama olasılıklarının düşük olduğu ortaya çıkmıştır.

Kanserli Çocuklara Umut Vakfı'nın ekonomik yapısının bağış ve yardımlara dayalı olduğu ve bağış ve yardımların herhangi bir dönem elde edilemediğinde vakfın genel yönetim giderlerini bile karşılamaktan uzak olduğu, Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı'nın iktisadi işletme ve ortaklıklarından gelir elde ederek kendi giderlerini rahatlıkla karşılayabilme kabiliyetine sahip olduğu, Niğde Çağdaş Eğitim Vakfı'nın da yine sahip olduğu gayrimenkullerden elde ettiği kira gelirleri ile kendi kendine yeten bir görüntüye sahip olduğu ortaya çıkmıştır.

Amaçlarını yerine getirmede, vakıfların sahip oldukları gelir kaynaklarının limiti kuşkusuz oldukça etkilidir. Bağış ve yardımlara bağımlı bir ekonomik yapıya sahip olan vakıfların gelir kaynakları, kısa dönemde yeterli sayılsa da uzun dönemde, bu bağış ve yardımların kesilmesi olası olduğundan, bu tarz vakıflar, amaçlarına yetecek kaynağı bulmada sıkıntı yaşayabilirler.

Akdoğan, N., Tenker N. (1998) Finansal Tablolar ve Mali Analiz Teknikleri, Ankara: Gazi Kitabevi.

Akgüç, Ö. (1998) Finansal Yönetim, Yenilenmiş 7.Baskı, İstanbul: Avcıol Basım Yayın.

Aydın, D. (2006) Cumhuriyet Dönemi Vakıfları Tarihi Bir Bakış ve Vergi Muafiyetine Sahip Vakıfların Mali Krizi, *Türkiye'de Hayırseverlik: Vatandaşlar, Vakıflar ve Sosyal Adalet*, Aydın D., Çarkoğlu A., Çizakça M., Gökse F., 2.bölüm, Editörler: Zincir R., Bikmen

Aydoğdu S. (2010) Altı Sigmayı Kullanan Bir İşletmenin Mali Tablolar Analizi, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Duman, Y.F.(2014). Yoksullukla Mücadele Konusunda Vakıfların Rolü: Türkiye Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Erdem, D. (2011) Vakıf ve Bağlı İktisadi İşletmelerinde Muhasebenin Özellikleri ve Bir Uygulama, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Erdoğan, N. (1997) Mali Tablolar Analizi, Atilla Kitabevi, Ankara.

Hermanson, R.H., Edwards, J.D., Salmanson, R.F. (1983), Accounting Principles, *Business Publications, Inc., USA*,

Kıran S. (2013) Finansal Oran Analizi İle Kredi Risk Yönetimi: Bir Uygulama, *Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*.

Kirez N. (2006) Temel Mali Tablolarda Yer Alan Hesapların Vergisel Açından Denetimi ve Bir Uygulama, *Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*.

Kocaçınar M. (2004) Mali Tablolar Analizinde Etkinlik, *Yüksek Lisans Tezi, Kadir Has Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*.

Öztürk D. (2009) Merkezi Yönetim Muhasebesi Mali Tabloları Analizi, *Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*.

Sevilengül, O. (1994) Tek Düzen Muhasebe Sistemi Uygulaması, *İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası, İstanbul*.

TSKGV Bilgiler: <https://www.tskgv.org.tr/contents/kurumsal/234> (Erişim:08.03.2019)

Kaçuv Bilgiler: <https://kacuv.org/kurulus-ve-amac/> (Erişim: 08.03.2019)

Niçev Bilgiler: <http://www.nicev.org.tr> (Erişim: 09.03.2019)

KAYNAKÇA

Akarçay, A. (2001) Vakıflarda Mali Tablolar Analizi ve Bir Uygulama, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.